

סיכום הקורס

ניהול סיכונים

מדדי סיכון וביצועים – להבין את התמונה הגדולה

כדי להצליח בהשקעות לא מספיק להסתכל רק על התשואה, אלא צריך להבין גם את רמת הסיכון שנלקחת בדרך אליה. יחס שארפ הוא מדד מרכזי לכך: הוא בוחן את התשואה העודפת שהשקעה נותנת ביחס לסיכון שנלקח כדי להשיג אותה. ככל שיחס שארפ גבוה יותר, כך ההשקעה יעילה יותר מבחינת סיכון-תשואה. לצד זאת, יחס סורטינו מתמקד רק בתנודתיות שלילית - ירידות ערך - עונה על שאלה פרקטית - מה ההפסד (VaR) ולכן משקף בצורה קרובה יותר את מה שמעניין משקיעים בפועל. מדד ערך בסיכון המקסימלי האפשרי ברמת ביטחון מסוימת.

מעבר למדדים אבסולוטיים, קיימים גם מדדים יחסיים. מדד ביתא מודד את רגישות ההשקעה לתנועות השוק - ביתא גבוהה מצביעה על תנודתיות רבה יותר מהשוק, ביתא נמוכה מצביעה על יציבות יחסית. מדד אלפא בוחן את התשואה העודפת של ההשקעה ביחס למה שניתן היה לצפות ממנה לפי הסיכון והמדד הרלוונטי. אלפא חיובית מעידה על הצלחה בהשגת ערך עודף מעבר לשוק, ואילו אלפא שלילית מצביעה על תת-ביצועים.

השילוב בין יחס שארפ וסורטינו, מדד ערך בסיכון, ביתא ואלפא מעניק תמונה רחבה: עד כמה ההשקעה יעילה, עד כמה היא תנודתית, כיצד היא מתנהגת ביחס לשוק, והאם היא מספקת ערך מוסף. עם זאת, כל המדדים מבוססים על נתוני עבר ואינם מבטיחים את העתיד, ולכן חשוב לשלבם עם ניתוח איכותי - כמו בחינת הנהלה, חדשנות, תחרות ורגולציה - כדי לקבל תמונה מלאה של הסיכון.

ניהול הפסדים, תרחישי קיצון ודירוג אשראי

ניהול הפסדים הוא חלק בלתי נפרד מניהול השקעות. אחד הכלים המרכזיים לכך הוא פקודת עצירת הפסד, שמאפשרת לקבוע מראש מחיר שבו תתבצע מכירה כדי למנוע הפסדים גדולים. קיימות גם גרסאות מתקדמות כמו עצירת הפסד נגררת ששומרת על רווחים תוך כדי עליות. לצד זאת, הכלי החזק ביותר להפחתת הפסדים הוא פיזור השקעות - בין סקטורים, גיאוגרפיות ונכסים שונים. פיזור נכון מונע מצב שבו תיק שלם תלוי בנכס אחד או ענף אחד.

ניהול הפסדים אינו רק טכני אלא גם פסיכולוגי. רגשות כמו פחד או תקווה עלולים לגרום למשקיעים להחזיק בנכסים מפסידים או למכור מתוך פאניקה. לכן חשוב להגדיר מראש כללים ברורים להתנהלות, לקבוע גבולות, ולהשתמש גם בכלים של ניתוח טכני ופונדמנטלי כדי להבין אם ירידה היא זמנית או מבוססת על בעיה מהותית.

תרחישי קיצון וניתוח רגישות הם כלים נוספים המאפשרים להיערך למצבי משבר. בתרחיש קיצון בודקים מה קורה לתיק בהנחה של ירידה חדה במדד, עלייה חדה בריבית או שינוי בשער מטבע. ניתוח רגישות בוחן את השפעתם של שינויים קטנים יותר, כמו שינוי של אחוז אחד בריבית. כלים אלה לא נועדו לנבא את העתיד אלא להכין את המשקיע ולהאיר נקודות תורפה אפשריות בתיק. דירוג אשראי הוא כלי מרכזי להערכת סיכון של חברות ומדינות. דירוג גבוה מעיד על סיכון חדלות פירעון נמוך ויכולת החזר טובה, בעוד דירוג נמוך מצביע על סיכון גבוה יותר. למשקיעים דירוג האשראי הוא אינדיקציה חשובה בבחירת אג"ח וחברות להשקעה.

סיכום הקורס

ניהול סיכונים

ניהול הפסדים, תרחישי קיצון ודירוג אשראי

ניהול הפסדים הוא חלק בלתי נפרד מניהול השקעות. אחד הכלים המרכזיים לכך הוא פקודת עצירת הפסד, שמאפשרת לקבוע מראש מחיר שבו תתבצע מכירה כדי למנוע הפסדים גדולים. קיימות גם גרסאות מתקדמות כמו עצירת הפסד נגררת ששומרת על רווחים תוך כדי עליות. לצד זאת, הכלי החזק ביותר להפחתת הפסדים הוא פיזור השקעות - בין סקטורים, גיאוגרפיות ונכסים שונים. פיזור נכון מונע מצב שבו תיק שלם תלוי בנכס אחד או ענף אחד.

ניהול הפסדים אינו רק טכני אלא גם פסיכולוגי. רגשות כמו פחד או תקווה עלולים לגרום למשקיעים להחזיק בנכסים מפסידים או למכור מתוך פאניקה. לכן חשוב להגדיר מראש כללים ברורים להתנהלות, לקבוע גבולות, ולהשתמש גם בכלים של ניתוח טכני ופונדמנטלי כדי להבין אם ירידה היא זמנית או מבוססת על בעיה מהותית.

תרחישי קיצון וניתוח רגישות הם כלים נוספים המאפשרים להיערך למצבי משבר. בתרחיש קיצון בודקים מה קורה לתיק בהנחה של ירידה חדה במדד, עלייה חדה בריבית או שינוי בשער מטבע. ניתוח רגישות בוחן את השפעתם של שינויים קטנים יותר, כמו שינוי של אחוז אחד בריבית. כלים אלה לא נועדו לנבא את העתיד אלא להכין את המשקיע ולהאיר נקודות תורפה אפשריות בתיק. דירוג אשראי הוא כלי מרכזי להערכת סיכון של חברות ומדינות. דירוג גבוה מעיד על סיכון חדלות פירעון נמוך ויכולת החזר טובה, בעוד דירוג נמוך מצביע על סיכון גבוה יותר. למשקיעים דירוג האשראי הוא אינדיקציה חשובה בבחירת אג"ח וחברות להשקעה.

מסר מסכם מהקורס

ניהול סיכונים הוא לא פעולה חד-פעמית אלא תהליך מתמשך המשלב בין מדדי ביצוע כמותיים, כלים לניהול הפסדים, פיזור השקעות, גידור, תרחישים ודירוגי אשראי. השילוב של כל אלה מאפשר לבנות תיק השקעות יציב ומאוזן יותר, להתמודד עם מצבי חוסר ודאות, ולהפחית את ההשפעה של זעזועים בשוק. ניהול סיכונים חכם אינו מבטל את הסיכון אלא שואף לשלוט בו, לאזן אותו מול התשואה הצפויה, וליצור עבור המשקיע מסלול השקעה מותאם אישית, עמיד ובר קיימא לאורך זמן.